

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL DE ETNOLOGIE: TRADIȚII ȘI PROCESE ETNICE la a IV-A EDIȚIE

La data de 30-31 martie 2023, în cadrul Institutului Patrimoniului Cultural s-a desfășurat Simpozionul Internațional de Etnologie: Tradiții și procese etnice, ediția a IV-a. Reuniunea a avut ca obiectiv principal valorificarea, promovarea patrimoniului cultural național/ internațional și a tradițiilor etnilor conlocuitoare. Simpozionul a reunit oameni de știință, cercetători cu reputație din mai multe instituții de cercetare și învățământ superior din țară și de peste hotare.

În deschiderea conferinței, directorul Institutului Patrimoniului Cultural, dr. Ion Ursu, a salutat partenerii și participanții la reuniune și le-a mulțumit pentru că au dat curs invitației de a participa la lucrările Simpozionului. În semn de solidaritate cu cercetătorii din Ucraina, Domnia sa le-a dorit să obțină victorie în război și revenirea într-o manieră cât mai rapidă la viața pașnică.

Totodată, dr. Ion Ursu a specificat că această reuniune se regăsește în lista evenimentelor deosebit de importante din domeniu, obiectivul declarat fiind acela de a reuni oameni de știință, cercetători cu reputație internațională, care vor schimba idei și vor împărtăși experiența lor în domenii conexe antropologiei culturale, cercetării, conservării și salvării patrimoniului cultural.

În primul mesaj de salut, adresat de către dr. Natalia LAZĂR de la Universitatea Tehnică din Cluj Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, conferențiarul a remarcat că deja de peste trei ani contribuie la organizarea, împreună cu colegii ei din Department și cu cei din cadrul Institutului Patrimoniului Cultural, a mai multor manifestări științifice.

Profesorul dr. George NICULESCU de la Universitatea „Constantin Brâncuși”, un alt bun prieten al Institutului Patrimoniului Cultural, a transmis mai întâi mesajul de salut al conducerii Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu și urarea de succes în buna desfășurare a lucrărilor Simpozionului. „Parteneriatul cu Institutul Patrimoniului Cultural ne onorează. Simpozionul este la a patra ediție și de fiecare dată organizarea a fost impecabilă”, a remarcat vorbitorul. De asemenea, dr. George NICULESCU și-a pus speranța că Simpozionul va putea fi transformat în cea mai mare arenă a debaterilor științifice din partea de Est a Europei în domeniul tradițiilor, fapt posibil grație potențialului

foarte mare și realizărilor cercetătorilor din cadrul instituției, dar și faptului că Republica Moldova este o vatră etno-culturală și etnografică de o incontestabilă valoare”.

Cu un valoros mesaj de salut și urări de succese în desfășurarea Simpozionului a venit și Academicianul Hanna SKRYPNYK, Directorul Institutului de Studiu al Artelor, Folcloristică și Etnologie ”M. Rylskyi” al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei.

Diversitatea și actualitatea rapoartelor științifice prezentate în ședința plenară (dr. Natalia GRADINARU, Institutul Patrimoniului Cultural; dr. hab. Teofil RENDIUK, Institutul de Studiu al Artelor, Folclor și Etnologie „M. Rylskyi”, Academia Națională de Științe a Ucrainei, dr. Natalia LAZAR, Facultatea de Litere, Centrul Universitar Nord din Baia Mare; dr. George NICULESCU de la Universitatea „Constantin Brâncuși”, dr. Adem KOÇ, Eskişehir Osmangazi University-TÜRKIYE) au constituit un bun prilej de comunicare și schimb de idei între cercetători.

O comunicare consistentă sub aspect factologic, dar și analitic, intitulată „Influența emigrației actuale ucrainene în Republica Moldova asupra proceselor etnice din țară”, a prezentat dr. hab. Teofil RENDIUK. Comunicarea, conform opiniei conferențiarului, se prezintă a fi de o actualitate majoră pentru toate națiunile în care s-au stabilit cu traiul refugiați ucraineni. Pentru a facilita înțelegerea subiectului, raportorul a prezentat unele date statistice referitoare la numărul de ucraineni refugiați și repartitia numerică în statele europene. Conform datelor prezentate, s-a evidențiat că cei mai mulți refugiați ucraineni s-au stabilit cu traiul în Polonia (3,5 mil.), Germania (peste un million de refugiați), Cehia (0,5 milioane), Canada (200000). Conform ultimelor date, la etapa actuală, în Republica Moldova fiecare a patra persoană este refugiat ucrainean. Concluzionând, raportorul a identificat și prezentat 10 factori importanți care au facilitat opțiunea refugiaților de a alege Republica Moldova drept loc de stabilire.

Deosebit de interesantă și inspirată s-a arătat a fi comunicarea Profesorului dr. George NICULESCU, care a ținut să argumenteze necesitatea implicării turismului cultural în conservarea tradițiilor, cât și în valorificarea lor în condiții de durabili-

tate. Cultura și tradițiile nu pot fi înghețate în timp, conservate și păstrate departe de cei care vor să le cunoască, a remarcat conferențiarul. Deși promovarea tradițiilor și păstrarea lor prin turism cultural sunt doi termeni aparent incompatibili, contribuția financiară în condițiile turismului durabil este veriga benefică de armonizare a celor două acțiuni care susțin tradițiile. Este esențială implicarea comunităților locale și alte părți interesate în procesele de luare a deciziilor pentru a se asigura că atât moștenirea culturală, cât și populația locală beneficiază de aceste rezultate. Scopul turismului cultural durabil este de a asigura bune practici pentru păstrarea tradițiilor, precum și susținător al economiei locale.

Dr. conf. Natalia LAZAR a elucidat formele de punerea în valoare a patrimoniului cultural UNESCO din Maramureș și a ținut să remarce importanța educării respectului pentru moștenirea culturală. Imaginile elementelor de patrimoniu, pe care conferențiarul le-a analizat și pus în valoare, au trezit curiozitatea participanților la această reuniune.

Referatul dr. Adem KOÇ a trezit un viu interes al participanților, în special cercetările referitoare la formele de conservare a patrimoniului cultural re-

alizate de către muzeele din Turcia. Conferențiarul a ținut să exemplifice tendințele noii muzeologii, având ca reper patrimoniul țesut al Turciei. Adem KOÇ și-a exprimat convingerea că la ora actuală a crescut nevoia actanților din educație în utilizarea resurselor muzeelor în scopul predării și educării patriotismului la tânăra generație.

În cele cinci paneele de discuții (Patrimoniul etnocultural reflectat și promovat în expresie scrisă, artistică și în colecții muzeale, Cultura tradițională – sursă de cunoaștere istorică și identitară, Procese etnice, etnosociale și etnodemografice: istorie, prezent, perspectivă, Cultura tradițională ucraineană: soluții de valorificare și resurse și Social și cultural în relațiile interetnice) au fost prezentate 60 de rapoarte, în baza cărora au fost inițiate discuții substanțiale și formulate propuneri pentru activitatea de cercetare și inovare, precum și managementul cercetării.

Dr. Natalia GRĂDINARU

